

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

III. De contractus obligatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

CAPVT III.

De Contractus obligatione.

§.1. *Obligatio contractus.* 21. **Q**uidnam est obligatio? Vinculum, quo adstringimur ad aliquid dandum, vel faciendum, quæ quidem in honestate morali, & in necessitate fundatur.

22. *Quoruplex obligatio?* Duplex ex charitate, & ex iustitia. Iustitiæ autem obligatio vel est naturalis tantum, vel ciuili tantum, vel mixta ex vtraque. Oritur quidem ex contractu, vel quasi: & ex delicto, vel quasi.

23. *Obligat ne omnis contractus?* Obligat quidem in foro conscientiæ: iure positiuo aliqui irriti esse possunt. Obligatio autem ex contractu vel est in foro ciuili, vel in foro Ecclesiastico.

24. *Pactum ne obligat in utroque foro?* Obligat nudum non parit obligationem in ciuili, sed tantum exceptionem, & ius compensandi in foro conscientiæ; parit autem obligationem in Ecclesiastico; at nudum pactum iuratum etiam in ciuili obligationem parit. Porro obligatio hæc triplex habet fundamentum veritatem, præsumptionem, & penam.

Quando fundatur in præsumptione obligat ne in conscientia? Non, si à parte rei veritas non respondeat. Præsumptio autem est, vel quod lex non assistat actui, vel quod etiam illi resistat. *Quid si fundatur in pœna?* Non obligat ante sententiam condemnatoriam criminis, & executoriam iudicis, si pœna corporalis sit.

§.2. *Euictio.* 25. **Q**uid est actio? Ius prosequendi aliquid in iudicio, quod sibi debetur. Duplex quidem est, realis, & personalis, illa sequitur ipsam rem, hæc personam non egreditur.

26. *Quid est Euictio?* Ablatio rei habitæ emptione, vel alio contractu, interposito iudicis decreto. Habet locum in contractibus onerosis, vt emptione, permutatione, solutione debiti, diuisione hæreditatis, diuisione rei communis, promissione dotis, & aliis onerosis contractibus. Non in lucratiuis, excepta donatione, quæ à promissione incipiat, modò animus donantis talis fuerit, vt in euentu, quo res non esset sua, tantundem dare voluerit. Conuentio efficere potest, vt locum habeat etiam in lucratiuis, sicut vt locum etiam non habeat in onerosis. Profectò Euictio multis in casibus locum non habet in venditione.

27. *Quandònam igitur non tenetur de Euictione venditor?*

Primò

Primò, si mora lite emptori non fiat venditori denunciatio illius ab emptore. 2. Si in contractu contra cautum fuerit. 3. Si emptor lata sententia contra eum, non appellauit ab ea, absente venditore. 4. Quando sententia iniusta. 5. Quando emptor permittit litem motam illi iudici, ad quem non pertinet. 6. Quando emptor sciebat rem esse alienam, nisi aliter conuentum. 7. Quando emptor rem emptam præscribere potuit. 8. Quando sua culpa amisit. 9. Si emptor hæreditatem vendidisset: tunc enim si res aliqua in particulari hæreditate euincatur, non tenebitur hæres de euictione.

CAPVT IV.

De Dolo in contractibus.

28. **Q**uid est Dolus? Latè sumptus est executio solertiae aliquid agendo, vel omittendo, vnde alius rectè, aut non rectè in aliquo decipiatur. Profectò dolus malus est fallacia ad fallendum adhibita.

29. **Q**uotuplex dolus in contractibus? Multiplex quidem. Vnus circa substantiam, alter circa accidentia. Alius dans causam contractui, alius incidens in contractum. Vnus ex proposito, alter absque voluntate contrahentium.

30. **Q**uandònam dolus lædit contractum? Si fit circa substantiam, iure naturali contractus est irritus; si circa accidentia, validus, modò dolus non det causam contractui. **Q**uid si det causam? Non est irritus iure natura, quando non est contra substantiam, nec iure positiuo, vt probabilius iudico; irritari tamen potest. Profectò si in contractum incidat, non irritat, sed est in facultate ^{Vna} decipiens, an velit stare, & resarcire pretium, an rescindere. Si proueniat à parte, & non sit contra substantiam, irritari potest; si à tertio, absolutè validus est: rescindi tamen potest errore patefacto, si grauitus sit, si onerosus, qui deceptus est, re integra, non tenetur implere: re non integra, tantum agi potest ad diminutionem pretij iuxta valorem rei cum illo defectu. Idem si dolus à se ipso proueniat. Porro simulatus etiam multis modis esse potest.

decepti